

УДК 338.48:336.67

Машлій Г.

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

**СТАН ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ ТА УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВИМИ АСПЕКТАМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

Mashliy G.

**STATE OF TOURIST ACTIVITY AND MANAGEMENT OF FUNCTIONING OF
TOURIST ENTERPRISES FINANCIAL ASPECTS**

Туристичний бізнес відіграє значну роль як в контексті становища на світовій арені, так і стосовно внутрішньої економічної ситуації. Він виступає фактором активізації світових культурних зв'язків, засобом стабілізації і зміцнення співпраці між державами, посилення міжнародного іміджу України. З організацією туризму в Україні прямо чи опосередковано пов'язано близько п'ятдесяти галузей народного господарства, тому його розвиток дає можливість сприяти розв'язанню багатьох соціальних проблем, створенню нових робочих місць, суттєвому поповненню джерел фінансування державного та регіональних бюджетів. Саме туристична галузь відзначається можливістю швидкої окупності вкладень, невеликим стартовим капіталом, високим рівнем рентабельності.

На сьогоднішній день як на загальнодержавному, так і регіональному рівнях актуальним є питання ефективності використання туристичного потенціалу України. Наша держава посідає одне з чільних місць в Європі у сфері забезпечення туристичними та курортно-рекреаційними ресурсами. Вона володіє такими перевагами у сфері туризму, як вигідним географічним розташуванням, сприятливими кліматичними умовами, наявністю великої кількості об'єктів визначних культурно-історичних надбань, самобутніми народними традиціями, багатим природним потенціалом – широкими рекреаційними та лікувальними можливостями, різноманітністю рослинного та тваринного світу, розміщенням курортних зон, чудовими краєвидами та ін.

З метою оцінки використання туристично-рекреаційних можливостей проведемо аналіз динаміки та структури туристичних потоків на прикладі Тернопільської області. За результатами 2003 року загальна кількість туристів в нашому регіоні порівняно з 2000 зросла з 24343 до 50257 осіб, або в 2,06 рази, що свідчить про стрімке зростання обсягів наданого туристичного продукту. Проте, як видно з рис. 1, протягом подальших років включно до 2006 року спостерігалась тенденція до скорочення кількості туристів в області.

Неоднорідною є динаміка окремих складових туристичних потоків Тернопільської області. Якщо прийняти за базовий 2000 рік, то у 2003 році кількість іноземних туристів, що відвідала наш край, зросла порівняно з базовим аж у 5,62 рази і досягла за досліджуваний період рекордного рівня – 4482 осіб; у 2004 році вона становила 75,3 % до базового року, у 2005 році – 101,0 %, а у 2006 році – лише 44,7 %. Це говорить про далеко не ефективне використання в Тернопільській області ресурсів в'їзного туризму, що позбавляє можливості отримання значних фінансових надходжень. Кількість туристів, що були охоплені внутрішнім туризмом, у 2003 році збільшилася у 2,18 рази до рівня 2000 року, але починаючи з 2003 року вона стабільно зменшувалась і складала у 2006 році 72,1 % порівняно з 2003 роком. Такі дані теж свідчать про негативні тенденції динаміки туристичного ринку Тернопільщини. Кількість громадян, що виїжджали за кордон, теж різко коливалась. Найменша їх чисельність за досліджуваний період була зареєстрована у 2004 році (64,8 % до 2000), а найбільша – у 2006 році (103,8 % до того ж року). Отже,

жителі нашої області за минулі роки все охочіше відвідують зарубіжні країни, причому, в основному, з метою відпочинку, організації дозвілля, спортивно-оздоровчого туризму (94,0 % від чисельності 2006 року).

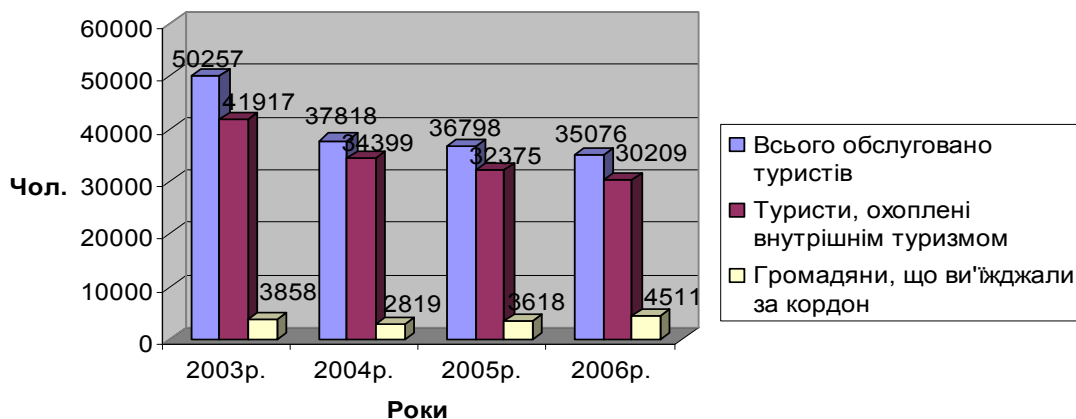

Рис. 1. Динаміка туристичних потоків Тернопільщини

Вищезгадані тенденції зумовили наявність суттєвих змін, що відбулись у структурі туристичних потоків. Порівняно з 2000 роком частка іноземних туристів у 2006 році знизилася з 3,3 % до 1,0 % у загальному обсязі туристичних потоків, частка громадян, що виїжджали за кордон, зменшилась з 17,8 % до 12,9 %, а частка внутрішніх туристів зросла з 78,9 % до 86,1 %.

Враховуючи вищенаведені дані, робимо висновок про необхідність активізації діяльності туристичних підприємств на ринку. Важливим фактором, що впливає на стан туристичної індустрії, є використання сучасних методів фінансового менеджменту. Адже функціонування підприємства супроводжується безперервним кругообігом коштів, який здійснюється у вигляді витрат ресурсів і одержання доходів, їхнього розподілу й використання. При цьому визначаються джерела коштів, напрямки та форми фінансування, проводяться розрахунки з постачальниками матеріально-технічних ресурсів, покупцями продукції, державними органами (сплата податків), персоналом підприємства тощо. Усі ці грошові відносини виступають об'єктом фінансового управління на підприємстві. Фінансова діяльність туристичного підприємства характеризується ступенем його прибутковості та оборотності капіталу, фінансової стійкості та динаміки структури джерел фінансування, здатності розраховуватися за борговими зобов'язаннями. Правильна оцінка фінансових результатів діяльності та фінансово-економічного стану підприємства є першою і найбільш необхідною інформацією як для його керівництва і власників, так і для інвесторів, партнерів, кредиторів, державних органів.

До основних завдань фінансового управління туристичною діяльністю відносяться: вибір форм фінансування, формування оптимальної структури капіталу підприємства і напрямків його використання з метою забезпечення стабільно високої прибутковості, балансування в часі надходжень і витрат платіжних засобів, підтримування належної ліквідності та своєчасності розрахунків. Підвищення ефективності фінансового управління підприємствами, що стосуються сфери туризму, сприятиме активізації функціонування туристичного ринку та покращенню його результативності.

Література.

1. Статистичний щорічник України Тернопільської області за 2006 рік. – Тернопіль: Головне управління статистики у Тернопільській області, 2007. – с. 401.

REFERENCES

1. Statistical Yearbook of Ukraine Ternopil region in 2006 [*Statystychnyy shchorichnyk Ukrainy Ternopil's'koyi oblasti za 2006 rik*]. Ternopil, Holovne upravlinnya statystyky u Ternopil's'kiy oblasti - Central Statistics Office in Ternopil region, 2007, 401 p.